

MASARYKOVA UNIVERZITA UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

Komenského nám. 2, 602 00 Brno
www.u3v.muni.cz, **mail:** u3v@rect.muni.cz, **tel.:** 549 49 8141
Úřední hodiny: Po, St: 9:00 – 11:00, Út, Čt: 13:00 – 15:00 hod.

Vážení přátelé,
nad rámec základního programu U3V vám ve spolupráci s Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity nabízíme krátkodobý kurz:

REALITA MINULOSTI V SOUČASNÉM FILMU

Cílem kolekce přednášek, diskuzí a projekcí je pokus o vhled do současné filmové tvorby zabývající se předlistopadovou érou a jejími fenomény.

V poslední době se u nás objevila celá řada snímků, které se rozmanitými způsoby snaží vyrovnávat s nedávnou předlistopadovou érou a jejím dědictvím. Jak tedy současný český film reflektuje naši komunistickou minulost a s jakou odezvou se setkává? Na to se pokusí odpovědět tento kurz. Součástí jednotlivých setkání budou diskuze s tvůrci filmů různých profesí.

- Lektoři:** Mgr. Šimon Bauer, Bc. Filip Kršiak, Mgr. Jana Königsmarková a hosté
Termíny: **České století** - 23. 10. 2014; **Pouta** - 30. 10. 2014; **Hořící keř** - 6. 11. 2014; **Vyprávěj** - 13. 11. 2014; **Ve stínu** - 20. 11. 2014; **A bude hůř** - 27. 11. 2014; **Gottland** - 4. 12. 2014.
- Organizace:** Tříhodinový blok: Přednáška v dialogu vyučujícího s hostem (1 h), Projekce filmu k probíranému tématu (1,5 h), Rozprava s hostem (0,5 h)
- Místo a čas konání:** Univerzitní kino Scala, Moravské nám. 3/127; **vždy ve čtvrtek 13:00-16:00 h**
- Cena:** 450,- Kč
400,- Kč (sleva pro posluchače U3V na MU)

V případě zájmu se přihlaste prostřednictvím **elektronického formuláře** umístěného na www.u3v.muni.cz, **osobně** v kanceláři U3V MU (Komenského nám. 2, 2. patro, dveře č. 262 a 263) případně **telefonicky** nebo **e-mailem** (*kontakty jsou uvedeny v hlavičce nabídky*).
Kurzovné je nutno uhradit **v hotovosti minimálně týden před zahájením kurzu.**

Kurz je možné věnovat i jako dárek prostřednictvím voucheru.

Ing. Bc. Barbora Hašková, v. r.
manažer pro koordinaci CŽV

prof. PhDr. Jiří Voráč, Ph.D., v. r.
odborný garant kurzu

PŘIHLÁŠKA

Realita minulosti v současném filmu

Jméno, příjmení, titul:

Datum a místo narození:

Ulice, místo, PSČ:

Telefon, e-mail:

Dosažené vzdělání: středoškolské vysokoškolské

Datum a podpis:

Realita minulosti v současném filmu

V poslední době se u nás objevila celá řada snímků, která se rozmanitými způsoby snaží vyrovnávat s nedávnou předlistopadovou érou a jejím dědictvím. Jak tedy současný český film reflektuje naši komunistickou minulost a s jakou odezvou se setkává? Na to se pokusí odpovědět kurz **Realita minulosti v současném filmu**. Zaměříme se především na odlišné autorské přístupy ke zpracování a zobrazování komunismu u nás. Zajímat nás bude, jakými prostředky autoři realizují své subjektivní představy o dané době, jak ovlivňují její vyznění – nakolik se drží faktů a dobových reálií, do jaké míry fabulují a využívají fiktivních událostí a postav, jak vykreslují dobovou atmosféru. Diskuze s tvůrci filmů různých profesí se pak pokusí rozkrýt pozadí těchto svébytných interpretací dějin a individuálních přístupů, zajímavé bude též zjišťovat, zda a jak se vyznění filmu proměňuje vlivem práce autorského kolektivu. Cílem kolekce přenášek, diskuzí a projekcí je pokus o vhléd do současné filmové tvorby zabývající se předlistopadovou érou a jejími fenomény.

1. České století – 23. 10. 2014

Je cyklus televizních filmů podle scénáře spisovatele a publicisty Pavla Kosatíka, který nám předkládá poněkud netradiční pohled na zásadní okamžiky československé historie od roku 1918 do roku 1992. České století totiž interpretuje mezníky „velkých dějin“ skrze dějiny zákulisních střetů a vzhledů do intimních prostor klíčových historických postav, domýšlí si konkrétní situace a obsahy rozhovorů, které nám zůstaly skryty, a ukazuje tyto postavy ve zcela novém světle, zranitelné a obnažené od mytologického nánosu velkých dějin. **(host: Pavel Kosatík)**

2. Pouta – 30. 10. 2014

Nabízí na domácí poměry nezvykle syrový obraz doby pozdní normalizace v Československu, období, kdy už nikdo žádnou politicko-společenskou změnu neočekával a všechny obklopila apatie a šed' všednodennosti. Režim se pro postavy filmu stává neměnnou a samozřejmou součástí žití. Temná a dusivá atmosféra se tu propojuje s fiktivním příběhem psychopatického tajného policisty, který začne pronásledovat dívku sledovaného disidenta. Moc, kterou mu tajná policie dá do rukou, mu umožní manipulovat se světem postavy, ale zároveň se ve spleti vztahů ukazuje, jak sama komunistická moc začíná ztrácet vládu sama nad sebou. **(host: Radim Špaček/ Ondřej Štindl)**

3. Hořící keř – 6. 11. 2014

Vznikl v kontextu několika ojedinělých událostí. Film o Janu Palachovi natočila polská režisérka A. Holland podle předlohy mladého scénáristy Š. Hulíka a celý film koprodukovala společnost HBO, která se rozhodla pro velký risk, když uvěřila schopnostem mladého producenta filmu T. Hrubého. Ve třídílné sérii určené nejen pro domácí publikum se ukázalo, jak zásadní pro úspěch filmu v zahraničí bylo zpracovat palachovské téma „někým zvenku“, bez „české paměti“ – tedy podat o něm celosvětově srozumitelnou zprávu. Je však zajímavé sledovat, jak tuto nevyhnutelnou doslovnost filmu při takovémto pojetí zpracování reflektuje český divák, v jakém poměru zde ona míra doslovnosti v porovnání k náznaku je a jak celou recepci filmu ovlivňuje. **(host: Tomáš Hrubý)**

4. Vyprávěj – 13. 11. 2014

Je populární seriál České televize, který bývá odbornou kritikou označován přívskem „ostalgie“. Tzv. otalgie (ze slov *Osten* – východ a *Nostalgie* – nostalgie), je termín, který se začal používat ve Východním Německu a vyjadřoval se jím stesk tamních Němců po životě v bývalé [NDR](#). Záhy se však ukázal jako přenositelný i na české prostředí. Seriál Vyprávěj přinesl na obrazovky chronologicky strukturovaný příběh obyčejné rodiny a jejího

všednodenního žití v komunistickém Československu. Ten je nám retrospektivně „vyprávěn“ formou vzpomínek jedné z postav. Tento divácky vděčný formát vyvolává otázky po tom, jak je možné, že i tíživé politické okolnosti, které nejednou surově zasáhly do života rodiny, se nakonec zdají být jen příjemnou a laskavou vzpomínkou, o které lze po letech vyprávět s nostalgií a lehkým úsměvem na tváři?

(host: Lada Macurová/Filip Bobiš)

5. Ve stínu – 20. 11. 2014

Je na české prostředí ambiciózní pokus o žánrový film – detektivku, který se navíc odehrává v kulisách komunistického Československa 50. let. Hlavní postava filmu, vyšetřovatel Hakl, se stává součástí intrik tajné policie a rozhodne se proti tomu bojovat. Detektivní příběh vyšetřování krádeže v klenotnictví byl filmaři zasazen do dobových reálií s až nečekanou důsledností. Film staví na vyprávění v designu filmu noire, výsledná podoba je však spíše hybridní formou detektivních filmů a staví tak snímek do zvláštní situace i při reflexi doby komunismu jako takové. **(host: Marek Epstein/Misha Votruba/David Ondříček)**

6. A bude hůř – 27. 11. 2014

Přináší myšlenku undergroundu jako postoje žít mimo společnost, nikoliv s ní ale přímo bojovat. Film, který se proslavil netradiční distribucí mimo kina – po hospodách a později letních kinech, představuje náhled na komunistickou dobu skrze optiku spisovatele J. Pelce. Pivo, pivo, pivo, to jsou jedny z hodnot, které postavy filmu vyznávají. Reflektují tak zcela jiný pohled na předrevoluční dobu a znejišťují tak i převládající přemýšlení nad undergroundem jakožto myšlenkovým hnutím bojujícím proti totalitnímu režimu a usilujícím o jeho rozklad. **Bude upřesněno**

7. Gottland – 4. 12. 2014

Je přehlídkou netradičních pohledů pěti mladých dokumentaristů na události 20. století. Mozaika dokumentárních filmů na hranici všech přístupů a žánrů ukazuje pestrou škálu možností, jak zkoumat dějiny, události a jejich aktéry, všechny ty, kteří hýbali minulým stoletím. Film bude uveden v exkluzivní projekci... (zde se bude jednat o překvapení, neboť film má vlastní specifickou distribuci, která úplně míjí standardní kina. Je tedy možné, že se podaří film jedinečně uvést v prostředí kina právě v rámci Univerzity třetího věku v brněnské Scale). **(host: Lukáš Kokeš/Klára Tasovská/Tomáš Hrubý/Filip Kršiak)**